

Minuta

ședinței Grupului Tehnic de Lucru pentru Tratament, îngrijire și suport HIV al CNC TB/SIDA

Data & ora & locație: 02 decembrie 2014, ora 15:00, incinta CNMS

Participanți:

1. Silviu Ciobanu - Programul pentru boli transmisibile TB/HIV/SIDA (OMS) – secretarul GTL;
2. Adriana Tudor - Ministerul Sănătății;
1. Lucia Pîrîfnă - Spitalul Dermatologie și Maladii Comunicabile (SDMC);
2. Svetlana Popovici – SDMC
3. Stefan Gheorghită - CNSP
4. Iurie Trili – CNAM
5. Tiberiu Holban – USMF
6. Ludmila Simonova – SCBI T. Ciorbă
7. Irina Barbiroș - DIP
8. Svetlana Plămădeală - UNAIDS
9. Igor Chilcevschi - Liga Persoanelor care Trăiesc cu HIV
10. Olga Pumnea – Liga PTH
11. Ludmila Untura – AO Credința
12. Liliana Domenti - Institutul de Ftiziopulmonologie (IFP);
13. Victor Volovei – IP UCIMP RSS;
14. Daniela Lupan - IP UCIMP RSS;
15. Angela Carp – IP UCIMP RSS;
16. Liliana Caraulan – Centrul PAS;
17. Alexandru Curașov – AO Inițiativa Pozitivă
18. Iurie Dohotaru – GBG Moldova
19. Alexei Levițchi - GBG Moldova
20. Violeta Teutu, Secretarul CNC TB/SIDA

Agenda ședinței:

- I. Situația legată de echipamentul de flowcitometre în cadrul Spitalului Dermatologie și Maladii Comunicabile SDMC (Raportori: SDMC și RP – IP UCIMP RSS)
- II. Posibilități de contractare de către CNAM a serviciilor de asistență medicală pentru unele categorii de deținuți (Raportor: Departamentul Instituției Penitenciare/DIP)
- III. Analiza cadrului legal ce ține de procurarea medicamentelor în R. Moldova (Raportor: Liga PTH)
- IV. Necesitatea de servicii paliative pentru persoanele bolnave de SIDA
- V. Diverse

Moderator ședință: Violeta Teutu, coordonatorul Secretariatului CNC TB/SIDA

Subiectul # 1. Situația legată de echipamentul de flowcitometre în cadrul Spitalului Dermatologie și Maladii Comunicabile SDMC

Reprezentanții SDMC și IP UCIMP RSS au informat membrii GTL că, actualmente SDMC dispune de un aparat flowcitometru (Cytomix FC 500) procurat încă în anul 2009, care a funcționat problematic, a fost reparat în repetate rânduri, situația agravându-se în 2014. Aparatul nu mai poate fi reparat, iar SDMC este pus în situația de a casa teste pentru el în sumă de cca 300.000 lei. Paralel, pentru efectuarea testelor CD4 CD8 s-a utilizat aparatul BD Fax/Becton-Dickinson, transmis la balanța SDMC în urma reorganizării, în 2012, a fostului Centru SIDA, testele pentru acest aparat fiind procurate centralizat, i.e. pentru ambele aparate de acest tip care funcționează în prezent în republică. Atât aparatele, cât și testele, au fost/sunt procurate din sursele grantului FG. Ambele aparate sunt de tip sistem închis pentru care pot fi utilizate doar teste destinate acestora, respectiv acestea sunt procurate direct de la producători.

În contextul în care GBG SRL urma să livreze, în decembrie 2014, conform contractului de vânzare-cumpărare încheiat cu UCIMP în martie 2014, tranșa II de teste pentru aparatul Cytomix FC 500 (testele putând fi utilizate doar la un aparat similar), au fost purtate numeroase discuții (începând cu luna iulie 2014) cu participarea SDMC, UCIMP, Ministerului Sănătății, și Compania GBG, în cadrul cărora au fost considerate și discutate opțiunile de soluționare a problemei.

În momentul în care încercările de a repara aparatul Cytomix au eșuat, la 5.11.2014 GBG propune punerea la dispoziția SDMC (gratis!) a unui aparat nou de flowcitometrie, mai performant, complet automat, inclusiv cantitatea de teste inițial prevăzută a fi livrată în tranșa II pentru aparatul Cytomix FC 500, contra unui preț total inferior prețului original indicat în contract pentru tranșa respectivă de teste (testele pentru flowcitometrul Cytomix sunt cu cca 100 lei mai scumpe decât testele pentru aparatul BD FAX, anual, SDMC avînd nevoie de cca. 6.000 teste).

În cadrul ședinței din 10 noiembrie 2014 cu participarea SDMC, UCIMP și GBG, se acceptă propunerea de a fi livrat noului aparat, absolut automat (care nu implică costuri de formare a specialiștilor) și suportarea costurilor de procurare, până la finele lunii decembrie 2014, a 3000 teste, consumabile și reagenți, la un preț chiar mai avantajos (cca 1500 \$ SUA) decât cel negociat inițial pentru tranșa II. Se realizează perfectarea și semnarea de către UCIMP și GBG a amendamentului la contractului inițial între UCIMP, GBG și SDMC, prin care livrarea a 3.000 teste pentru aparatul deja nefuncțional Cytomix FC 500, se înlocuiește cu livrarea aceleiași cantități de teste pentru aparatul nou propus, plus livrarea gratuită a aparatului.

În momentul în care amendamentul la contract urma a fi prezentat spre semnare de către beneficiar (SDMC), SDMC vine cu solicitarea anulării livrării tranșei II de teste pentru flowcitometru (conform contractului cu GBG), inclusiv renunțarea la livrarea gratuită a aparatului Flowcitometru nou și în locul acestora să fie procurate aditional 3.000 teste pentru aparatul BD FAX.

În contextul existenței unui contract între GBG, UCIMP și SDMC, care prevede livrarea în decembrie 2014 a 3.000 de teste pentru aparatul Cytomix (deja nefuncțional), și în lipsa solicitării *în termeni utili* din partea plătitorului (UCIMP) sau a beneficiarului (SDMC) de a rezilia contractul în cauză, o eventuală neexecutare a obligațiilor contractuale de către beneficiar (recepționarea de către SDMC a testelor pentru Cytomix FC 500) sau cumpărător (achitarea testelor) poate rezulta într-un litigiu între

părți, iar banii pentru tranșa II de teste, dacă nu sunt valorificați/angajați până la 1 ianuarie 2015, riscă să fie întorși la donator.

În condițiile create, se impune luare unei decizii urgente, iar țara are următoarele opțiuni spre alegere:

- Renunțarea la noua unitate de echipament și procurarea doar a testelor pentru aparatul BDFAX, care actualmente este funcțional și mai cost eficient. Acesta opțiune este preferabilă, din punctul de vedere al SDMC, ținând cont inclusiv de costurile mai mici pentru testele BD Fax, intențiile statului de a prelua treptat costurile pentru teste din surse domestice, cât și necesitatea omogenizării echipamentului și tipurilor de teste aplicate pe întreg teritoriul republicii. Această opțiune însă poate rezulta într-un litigiu costisitor cu GBG, achitarea, în baza contractului semnat anterior, a 3000 testele în tranșa II, care nu vor putea fi utilizate dată ieșirea din funcție a aparatului uzat.
- Livrarea gratuită a noului aparat, inclusiv a tranșei II de 3000 teste prevăzută conform contractului original. Astfel fiind respectate angajamentele stipulate în contract, de către toate partile contractante, și asigurat procesul de testare a pacienților cu HIV/SIDA. Totodată, pentru procurarea testelor CD4CD8 pentru flowcitometrie în următorii 3 ani sunt asigurate surse din cadrul Grantului Fondului Global (la fel a fost formulată și propunerea de transmitere a noului aparat Flowcitometru în utilizare către Centrul SIDA Tiraspol).

Pentru luarea unei decizii documentate, membrii GTL propun considerarea suplimentară a tuturor costurilor aferente fiecărei opțiuni, cu participarea specialiștilor din sectorul financiar și juridic.

Subiectul # 2. Posibilități de contractare de către CNAM a serviciilor de asistență medicală pentru unele categorii de deținuți

Asistența medicală deținuților în instituțiile penitenciare se acordă în conformitate cu prevederile „Regulamentului cu privire la modul de asigurare a asistenței medicale persoanelor deținute în penitenciare” aprobat prin Ordinul Ministerului Justiției nr.478 din 15.12.2006; al Codului de Executare și Statutului Executării pedepsei de către condamnați. Persoanele deținute în penitenciare beneficiază în mod gratuit de tratament medical și de medicamente **în volumul prevăzut de Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală.** În cazul lipsei posibilității de acordare a asistenței medicale specializate deținuților în spitalul penitenciar, pe parcursul ultimilor ani sunt încheiate contracte cu instituțiile medico-sanitare publice ale Ministerului Sănătății.

Actualmente, sunt incluși în asigurări obligatorii de asistență medicală deținuții spitalizați în IMSP în caz de urgențe medico-chirurgicale majore – din fondul de rezervă al asigurării obligatorii; deținuții pensionari și invalizii; precum și femeile gravide și lăhuze din rândul deținuților, mamele cu copii până la 3 ani și deținuții minori.

În cazul persoanelor neasigurate, volumul și condițiile acordării serviciilor medicale, în cazul maladiilor social-condiționate cu impact major asupra sănătății publice, sînt stabilite de Programul unic și acoperite din contul mijloacelor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală. Lista maladiilor social-condiționate cu impact major asupra sănătății publice tratate în cadrul asistenței specializate de ambulator include infecția HIV/SIDA și tuberculoza, iar în condiții de staționar un șir de maladii printre care se regăsesc și afecțiunile oncologice și hematologice maligne confirmate,

diabetul zaharat, hipertensiunea arterială.

Ținând cont de situația creată, DIP solicită CNAM-ului să examineze posibilitățile de acoperire din contul mijloacelor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală a serviciilor prestate deținuților cu maladii social-condiționate - tuberculoza, HIV/SIDA, diabet zaharat, cancer.

Subiectul # 3. Analiza cadrului legal ce ține de procurarea medicamentelor în R. Moldova. În anul 2014 Liga PTH, în parteneriat cu ECUO, a realizat, în cadrul Proiectului AIDS Fond "Promovarea accesului universal la tratament – drept universal a omului" o analiză a mecanismelor de stat curente de procurări a medicamentelor ARV din bugetul de stat. Reamintim, rezultatele acestui studiu au fost prezentate de către Liga PTH și ECUO la o masă rotundă din vara curentă a actorilor cheie din domeniul HIV și agențiile vizate de procurarea medicamentelor din Moldova. Reieșind din rezultatele studiului, Liga PTH considera necesar: a) întreprinderea de măsuri concrete pentru înregistrarea medicamentelor ARV generice; b) modificarea cadrului normativ privind procurările; c) sporirea gradului de flexibilitate a mecanismelor de achiziții publice pentru evitarea creșterii sporite a prețurilor la medicamente; și d) monitorizarea procesului de implementare și aplicare a mecanismelor legale de protecție a drepturilor de autor și politiciii patentelor.

În acest sens, Liga a pregătit un demers în adresa Ministerului Sănătății și a solicitat membrilor GTL să susțină inițiativa Ligii și să vină cu propuneri/completări la demersul dat, în decursul unei săptămâni. Ulterior, Liga va remite demersul în cauză în adresa ministrului Sănătății.

Subiectul # 4. Necesitatea de servicii paliative pentru persoanele bolnave de SIDA

În contextul necesității de asigurare a persoanelor bolnave de SIDA cu servicii calitative de îngrijire paliativă, în conformitate cu standardele prevăzute pentru acest tip de servicii, Liga PTH a solicitat mobilizarea instituțiilor vizate (Ministerul Sănătății, SDMC și CNAM) întru organizarea și funcționarea a două saloane separate de îngrijiri paliative în cadrul secției "Tratament antiretroviral și îngrijiri paliative" a SDMC pentru susținerea persoanelor bolnave de SIDA care au nevoie de îngrijire de tip hospice. Serviciul paliativ implica echipament, tratament și personal specializat conform standardelor aprobate. În pofida eforturilor de creare a unui asemenea serviciu (amenajarea unei secții paliative) în cadrul SDMC, totuși acest serviciu nu este funcțional.

Reprezentanții CNAM au propus vizitarea și considerarea serviciului de îngrijiri paliative organizat în cadrul Spitalului clinic municipal # 4. Acesta este singurul serviciu paliativ contractat actualmente de către CNAM pentru pacienții aflați în stadii terminale ale bolilor oncologice. Totodată, SDMC vede necesitatea contractării de către CNAM, pentru început, a costurilor pentru două paturi pentru persoanele bolnave de SIDA. SDMC deja a făcut asemenea calcule și poartă discuții cu administrația CNAM pentru contractarea serviciului respectiv în 2015.

Decizii & recomandări ale GTL:

- Ținând cont de faptul că complexitatea problemei legate de aparatul flowcitolmetru depășește autoritatea de decizi a GTL a CNC, membrii grupului au recomandat organizarea unei ședințe suplimentare cu participarea Ministerului Sănătății, SDMC și UCIMP pentru discutarea costurilor financiare specifice și aspectelor juridice, care ar însoți decizia privind renunțarea la

un nou flowcitometru automat, produs în 2014, și rezilierea contractului cu furnizorul (Firma GBG Moldova) sau achiziționarea totuși a unității date de echipament, care urmează a fi pusă la dispoziția țării gratis, dar cu costuri aferente procurării reagenților și consumabilelor pentru teste.

- În vederea soluționării problemelor legate de asigurarea unor categorii de deținuți din sectorul penitenciar, GTL propune organizarea unei ședințe suplimentare între reprezentanții DIP, SDMC și CNAM pentru ajustarea normelor metodice privind categoriile de populații beneficiari de asigurare medicală obligatorie și specificațiile privind serviciile de înaltă performanță pentru persoanele HIV pozitive.
- În baza informației privind mecanismul de achiziționare a medicamentelor în R. Moldova și demersului parvenit din partea ligii, membrii GTL vor veni, în decursul unei săptămâni, cu completări la demersul în cauză.
- Ținând cont de importanța problemei legate de asigurarea persoanelor bolnave de SIDA cu servicii paliative, membrii GTL propun organizarea unei vizite a reprezentanților Ligii PTH și alți actori vizați la Spitalul Clinic Municipal # 4 din or. Chișinău pentru familiarizarea cu serviciul paliativ disponibil în cadrul instituției date și considerarea posibilităților de contractare în 2015 a serviciului paliativ în cadrul SDMC.

Decembrie, 2014

Secretariatul CNC TB/SIDA